

САНА ОЛОХ

Х а н ы а т
1931 снл алтынны
15 күнүттөн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОНУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 65 (6357) 1986 снл. Ыам ыйын 31 күнэ
СУБУОТА

Сыаната
3 харчы.

УЛЭ КОЛЛЕКТИВА — ОБЩЕСТВО ЯЧЕЙКАТА

Ыйыгы дөйдулуттар улэ-коллектива социаль-
ической общество сүрүн ячейкатынан буолар. Пар-
тия Программатын сага редакциятыгар норуот си-
циалистической бэйэни бэйэтэ дьаһанылтын утум-
наахтык уонна холбоһа суох сайыаннарын соруктара
чорботуллан бөлүөттөнүлэр. Улэ коллектива табак-
рыстык бингэ үлэлээһин уонна хардарыта көмөлө-
сүүтү түрүттэригэр олохсунар. Государственной, об-
щественной уонна тус бэйэ интэриэстэрэ биир буол-
дулар. Хас биирдик ийи коллектив ийингэр уонна
коллектив хас биирдик ийи түһүгэр эппиэттэстэ-
рэ үрдэтэ.

Улэ коллективтарын түһүгүн Союон ылыллы-
ахтык ааспыт кылгас кэмгэ ийинлэр общество
ической быһыытынан оруолларын үрдэттэ, үлэ-
лэрин саргыкхыттык бэллэр-көстөр хамсааһын та-
һаарыллына. Мындааһытаабы индустрияга, Ди-
ригизага участковой баһыына, олох-дьаһах хаач-
чыкы производственной управленийын ийинтэр
сыадык. Мугудай отделенийын, «Мындааһына»
совхоз, «Якутск-Новодефрой» мехуэстотон курдук
коллективтар сымалларын соруктарын үтүөйдик өй-
дүүр, үтүө үгэстэрин утумнаахтык түтүлэр, прои-
водственной былааннарын ситиһиллээхтик толорор
улэ коллективтарынан буоллулар.

Партия предприятийлар быраантарын кэнэтигэ,
хаһайыстыбанын ахсааны олохтообунга уонна со-
циалистической булугас-талыгас буолууга улэ ийи-
тин бэйэтин активнаа быһаарар оруолу ылаахтык
ын түһүгүн мэлдьитин санатар. Рабочайдар бэйэ-
лэрин предприятийларын былааннарын бэллэ, ки-
ишлэр өтүлүгэ сөптөөх болломторо уонна учуотка
ылыллыбат буоллаһына, улэ коллективын түмэр
орукта ийитиллэ саарбага суох. Бу өтүгүн ылар
буоллаахха ийинтэре балаһыанһа дьиннээхтик ула-
рыта түтүллэ ийик. Коллективнай бөдөрөөккэ ки-
иригэ туруоруллубут соруктар былааннак олоххо
көрүлүлэр. Бирингэдэн бөдөрөөтүлөн үлэлээбит
Соловьев үрдүк үүнүүтүн аэропорт, Волгоно йтат
сүөһүгү уотааччылар, Килэтин механизатордара
бу ийиннэ үчүгэй өрүттэрин көрдөрбүттэрин үрдү-
күн киинлэр саалааһынара ийинтэ далаһыны ыл-
бат. Бу күнүгэ совхозтарга, промышленнай, тутар
уонна хааччылар төрүттэлэргэ 72 эрэ коллектив
бөдөрөөккэ кириэ. Улэиитэри биир сыанат-сорук-
ка түмүүнү быһаарар улахан суолталаах бу үлэ-
тэрэһини кэнэтиэххэ.

Ийи коллективизмга ийиллэһингэр, үлэ-
на общественнай олоххо буһууттар-хатыытыгар
улэ коллектива быһаарар оруолаах. Партийнай
уонна профсоюзнай төрүттэлэр, хаһайыстыбанын
салайааччылар коллективын түмүүтэ, бөдөрөгүтүгэ
күнүгэ ыһааһаахтар. Ардыгар ол ыадылат:
Ыйыл, ордук кырык учаастактарга, Толоонго,
Кындаага. Мэлдьэххэ ийинтэ үлэ ситэтэ суох ба-
рыгыттан общественнай бөдөрөөккэ киин, холуобу-
най буруйдары оноруу түбэлтэлэрэ таһаарыллыны-
лар. Ордук мар буруйдары оноруу улаатыта дьин-
синини үөскэтэр.

Улэ коллективтарын ийингэр дьиниһилиннэлээх
уонна тэрээһиннээх буолууну, ийиниһилиннэлээх
активнаа сайыаннарын соруктара тураллар. Ийини
быһаарбаһа эрэ кыра да, улахан да коллектив
производство көдүүнү үрдэтэр, улэ хаачыстыба-
тын тунсарар, лешюны бары өтүүн сайыаннарар
иһаага суох. Ити кэдрдар кэлэ-бара, уларыта-төлө-
һүлэ турууларын ачытыны, бастайааннай састаан-
наах коллективын төрүтүннэ ирдир.

Рабочайдар уонна сулууспалаахтар уопсай мун-
наахтарына оруолларын үрдэтэххэ, олох быһаары-
ларын толоруу ийин эппиэттэһини күүһүрдүүххэ,
ССКП XXVII съезди ирдирини курдук, улэ коллек-
тивтарын советтарын төрүтүннэ кириэххэ. Бире-
гэдииндэри быһаардаһын түһүгүн партия райко-
мун пленумун уурааһын олоххо кылларынга кычыл-
лээхтик балаһыннэхха.

Улэ коллективтарын бөдөрөгүтүгэ киинлэр оруол-
ларын үрдэтэ. «Уон ийикс ийиниһилиннэ хас биир-
дин күнүгэр — үрдүк татимн, туйгун хаачыстыбаны
уонна харыстаныһа буолууну» дьиннээх ССКП
XXVII съедингэр Саха уобуастаагы партийнай та-
рииттоттон рабочай делегаттар сүрунтарын олоххо
кылларын улахан оруолаах. Маныаха чопчу дьа-
һаллары салгы кэнэтиэххэ.

Профсоюзнай, комсомольскай, о. д. а. обществен-
най төрүттэлэр оруолларын салгы үрдэтэн улэ
коллективтарыгар дьиннээх айар, тунсүүлээх пси-
хологической микроклиматы үөскэттэ партийнай
төрүттэлэр утумнаахтык үлэлээхтэхтэр.

Түргэтиһини пятилеткамтын
бастакы сылын бастакы анара
түмүктөнэрэ биир ый хаалла

Былааннары — болдьох иннинэ!

Тепличнэй хаһайыстыба тэриллэр

Ыйыл Эрилик Эри-
тин аатынан совхозка
тепличнаа огуруку
үүннэригэ аан бастаан
холонон көрүүхтэрэ.
Онуоха аһаан Холто-
во Элеиниһэр 500 квад-
ратнай метрдээх тепли-

ца тутулла турар. Бу
улэ сүрүннээн совхоз
киин аппаратын улэ-
иитэрин күүһүнэн су-
буотунуһугунан ыһыл-
лар. Ааспыт ийиннэлэ-
ити күргөһүннээх үлэ-
элбэх ийи кытынына.

АҕАБАС КОСМОСКА УЛЭ

«Салют-7» — «Союз Т-15» — «Космос-
1686» орбитальнай комплекс көтүүтүн
программаттар сөн түбэлтэһинэрэн кос-
монавтар Леонид Кизим уонна Влади-
мир Соловьев ыам ыйын 28 күнүгэр 3
чаас 50 мүнүүтэ устата аһаас косми-
ческой куйаарга тахса сириттилэр.
Тахса сымдым сүрүн соруугунан кос-
моска бөдөҥ сабардаһаах конструкция-
ларын таһым методикатын чочуйуу этэ.
Типовой элемент быһыытынан «Салют-
7» станцияга хомуйуллубут турунтаах
иэрдиһилибит шарнирнай-эрэһингэһилин
дьардыама туһанылынына.
Станциятан тахсар отсека космо-
навтар тутар платформаны туруордулар,
онно шарнирнай-эрэһингэһилин дьарды-
маттан уонна киини аһар ийиннэ хо-
муйар оҕоһунан турар блок таһыл-
лыбыт. Дьардыама бастаан аһыллан ту-
рара, кэлин хомуйуллубут туругар кыл-
лариллына. Ити операциялар кэмиһингэр
экипаж телевизионнай репортаһы уонна

квартискага устууну ытта.
Улэиһэр отсек иллюминатордарыттан
биирдэстэригэр космонавтар долгунаар
уһуннарын оптической диапозонугар те-
леметрической информацийы биирер
кэскиллээх системаны чочуйууга экспе-
рименттэри ыһтарга аһаммыт сага при-
бору туруордулар. Экипаж ийини тэгэ
станция тас эркиннэр уһун кэмгэ тур-
бут биополимердар образецтардаах на-
сеталары уонна араас конструкционной
материалларын, космической куйаарга
метеоритнай пещетвалары хомуйарга
аһааһа советскай уонна французскай
специалисттарынан аһаммыт аппарату-
раны өбүлүүлэр.

Космонавтар ситиһиллээхтик олоххо
кылларбит саах эксперименттэре Сир
чугайынаагы орбитага улахан сабарда-
һаах уустук конструкциялары үөскэти-
гэ кыһахтары арылар.

(ССТА).

Ыһыыны бастакынан түмүктээтилэр

Субуруускай аатынан
совхоз механизатордара
сурдук сизматин 762
гектарга түһэрэн сааскы
ыһыыны ороһуонга биир
бастаһынны түмүктээти-
лэр. Ордук талаары-
лааххын Николай Нико-
лаевич Чичигинаров,
Петр Гаврильевич Нов-
городов уонна Николай
Николаевич Данилов а-
регаттара үлэлээбиттэ-
рин бэлэтиһит, Смена-
лартан күнүснүлэр (са-
лайааччы Иван Ермее-
вич Марин) ордук эл-
бэһи онордулар, бу күн-
нэргэ сменатаабы сору-
даһарын — 80 гектары —
ортоһунал 95-тин гекта-
рынан толортоотулар.
Семилалар аны сүөһү
аһылыга буолар культу-
ралар ыһыыларын саа-
лаахтара.
Баһаһыны пээрда-
һыныга Семен Семенович
Яковлев уонна Гаврил
Егорович Горохов трак-
тордара сылдыахтара.
Кэмиһэр ийини бөс ыйын

25 күнүгэр дьэри 455
гектарга ыһаан бүтэрэ-
гэ соруктааналлар.
Совхозка хортуюппуу
олордуу сааланна. Ма-
на 2 тийиллээх трак-
тор сирит таһастылар.
1 агрегат культиваци-
оннор, оттон хортуюппу-
уу олоһууга 3 сажалка
үлэллэр.

П. ПУДОВ.

Төлөй отделенийтыгар
сааскы ыһыыны бөдөрөө
күнүс түмүктээтилэр.
Туорахтаах культура ба-
рыта 410 гектарга ыһы-
лына. Бу эппиэттээх
үлэни элени старшайа
Алексей Васильевич
Коркин бэйэтэ баһылаа-
һытүдээн ытта. Маныа
13 №-дээх СПТУ үөрө-
нөөччилэрэ улахан көмө-
нү онордулар.

Бу күнүгэ пенсио-
нердар Егор Васильевич
Петров салалтатынан
баһыһалар бүтэйдэрин
оромуһуннэ эрэллэр.

С. СЕРГЕЕВ.

АНЫ 458 ГЕКТАР ХААЛЛА

Ороһуон совхозтары-
лар ыам ыйын 30 күнү-
гэрнэ турутуһун туорах-
таах культуралар ыһы-
ларга 3603 гектарга ыһы-
лынына. «Мындааһыны»
совхоз механизатордара
сааскы ыһыыны оро-
һуонга бастаһынны тү-
мүктээтилэр.

Элбөх үлэни Карл

Маркс аатынан, Эрилик
Эристин аатынан сов-
хозтар үлөрөөлөрө күү-
түлэр. Ити хаһайысты-
балар сэмэни туһаан-
наарынан 154 уонна
159 гектарга түһэрэлтэ-
рэ хаалла. Оттон оро-
һуон үрдүнэ ыһы аны
458 гектарга ыһыл-
лаахтара.

Сайылыктары өрөмүөннээтилэр

Уут ымын үрдэтэргэ
ыһаарылаах Кыстык Ку-
да ферматын коллектива
бу күнүгэ мэтчирингэ
көһөргө бөлөһүннэр. Шеф-
тээх төрүттэлэр — олох-
тоох эргини предприятие-
тин ийиннэ деткомбинат
— үлэииттэре ийинлэр ко-
һуохтээх Хаһаһыны уон-
на Салтаас От дьин сайы-
лыктарын өрөмүөннээһин-
гэ элбөх үлэни толорду-
лар. Эргини үлэииттэре
товаровед Т. Е. Алексеева
салалтатынан Хаһаһыны-
га үс квартираллаах дьини
сууһулар-соттулар, эдэр
ыһаһыныһыттарга аһа-
лаах уопсай дьини муоста-
тын, түһүктэрин кыраас-
надытылар. Ийини таһы-
нан киинлэр талгэһини,
тиэргэни ыһаастаатылар,
мас саһааннаатылар.

Оттон Салтаас Отто
одо төрүттэтин үлэииттэ-
рэ (салайааччы А. Н. Ха-
риконова) титини ас-тас
өтүүн ыһаастаатылар.
Маныа киинлэр ферма ий-
икс корпуһун ыһаһыны-
сыттарын кытта бииргэ
үлэлээтилэр.

Д. НОВЕ.

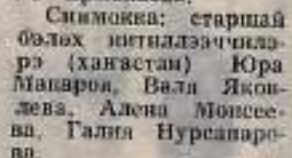
МНРП XIX сьедингэр

УЛАНА-БАТОР (ССТА).
Манна Монголий Народ-
най-Революционной пар-
тиятын XIX съезди буола
турар. Кийи делегаттара
партия Кийи Комитетин
сьезди дакылаатын
дьүүллээһиннэр. Дакы-
лааты МНРП КК Гене-
ральнай секретара Ж.
Батмунх онордо. Съезд
күнүгэри бэбиэскэтигэр
ийини тэгэ — МНР 1986
— 1990 сылларга эконо-
мической уонна социаль-
най сайдыытын сүрүн
туһайыһылар, партия
салайар органнын
быһаардаһыны.

Ыам ыйын 28 күнүгэр
сьезди Советскай Союз
Коммунистической пар-
тиятын делегаттары ба-
һылыга ССКП КК (По-
литбюрогун чилиһинэ,
РСФСР Министрдарын
Советын Председателэ
В. И. Воронников тыд
этта.

улахан бичигтэр ту-
гулдуохтара,
1550 гентардаах
сага бааһиналар
оһоһулдуохтара, эл-
бэх сымлаах оттору
һарга анаан 15 тьн.
гентардаах хөдүһа
сирдөр бөлэмнэнэх-
тэнэ.

САМААН САЙЫНЫ УРУЙДААН

П. Окуневицкий
фотограф

КЫРАЧААННАР ЭБЭЭЛЭРЭ

И. ВАСИЛЬЕВА,
«Мичило двавылза-
сал интэрччнтэ».

Марфа Николаевна
1967 сыллаахтан де-
садка үлэһир. Бастаан
танас сууйбута, онтон
довардаахта, илэин

Одогоорбүт хараахан савстарын аргаа буол-
бүт амарих санаалах
Марфа Николаевнаы —
үгүс элбэх одоол тал-
тылар эбоаларын Одо ize-
мүскэлиин аан дойдутай-
ыа күнүмүн истинник
эбэрдэлэинит, Одо чоо-
руан савгатын чутдаа-
рар бу дьоллоох одоххо
улуунук, үөрө-көтө олол
дизн алтынабыт.

А. СМЕРНИКОВА,
торопец.

ЧУРАПЧЫТААБЫ 13 №-дээх СПТУ

2. Электромонтер тм
хааайыстыбатын произ-

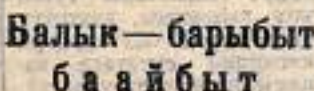
Үөрэххэ иширээччи директор загьтар, идэни мѳан туран, сайабылһын

Чураалчы салимнын этин
мырдагас спортзалыг ар
саалыра барыг дяхтал-
лар, мырдыныа бөрм-
мөх сэрэх сөбөрлөх
өлөхсигээр, сага олоххо
тардын ар эдэркээн
ныргыгтар бейлэра тус-
па былааныах сымаллах
түнүстүлөр. Манна саха
дыктарын былыргыттан
нуу бүгүнүгэр дээрн кэ-
рэхсэммит араас клар-
галлах кестүүмнэрин
ылдыт харарынан со-
нуругу көрдүм. Ити—
«Ойуор», «Чураалчына»,
«Сырыкы», «Дьэркээн»,
күрүбүктөр урун тар-
бахтаахтарын кээкэ сүл-
ларга ылаадынан тиспит
кестүүдөх айымнылар.
Хаарынан, хас биндин

Өдүгө сагаттан он са-
лымга баралаах, үтүө
нам салалларыгар алаар
дууһалаах саха балагаты
тарым күү айымы санаа-
лаах нубай мийэлэрин
мунуһумут муударастар-
ын, көрө ырыаларын
оһуордарыгар тиспит
дйаргалаах муустунура
бийити бүгүнкү олохпу-
туур симиэлиһинэ
тыһыһаах тийэн кэлби-
тэ, эчи бөрдүн эрэхсэни!
Манһы бэйэлэри өссө
сагалыы тупсаран, өрө
сидигилэтэн кэлэр
көлүөнэрэ ким туттар до-
һуһунаах педикия бы

Е. ТИМОФЕЕВА.

Е. ТИМОФЕЕВА.

Вилигин сорох сир-
дэргэ, холобур, Холто-
хоёо сорох кэпсэ дьон
ким да билдэтнээн ааы.

Бу түктөрү батышга
орооһор, мунхалааныны
бөрөдэктннр уолдыаста.
Сельсовет исполкома,
кырдыагастар советтара
бу болпурусна ылсых-
тарын хаада. Бастатан
туран, балгы үөскэтин-
нэн дьарытансааха, ин-
ниһинэн, ону бултааныны
үчүгүйдик, бөрөдэнтээх-
тнн тэрийиэх.

Т. СОКОЛЬНИКОВ.

7. Хаһаайыс-ыбалы
тыта дуогабар эбэтэр
ЫБСЛКС райкомун, ос-
куола нааралланыта.

Үөрэххэ ытыллыбыт
тар уопсай дьээнэн, уту-
йар, энал, форменнай
тагастарыан, босхо аһы-
лыгынан, стипендиянан
хааччылла дтар

Үөрэх 1986 с. балаан
ын 1 минутан саба-
данар.

Бүлэгийн задгирал: 678708, Одыулуун ба-
хуулэгэ, СНТУ-13, Те-
лефоннар: 21-104; 24-
342

Редактор 1

**ДОБРАЯ
ВЫПЫННА**

«Рейдэ ыйбыт итэҕэстэрэ кырдык бааллара. Критика партийнай мунунааха, сельсовет испол-

конугар уонна туһааннаах
үлэ коллективтарыгар
дүүэллэһилиннэ. Ол түмү-
гэр үлэ режимин тутууу-
га, арыткы атыылааһы-
ны уонна хааччыйар тэ-
рияттөрү үлэлэрин бириэ-
мэтин бэрээдэктээһинигэ
дүүэллээр олдохтулар.
Олох-дьаһах дьэтиги сы-
лыттыһа үлэ сакалланна.

КОННОПРУУ

Хайраг 64 №-гэр
«Нийслэл муунуудары
сэрхэгчтнхх» дүн нс-
тнхх 2-с абзхын бу-
гүүгүр «Мудал Уу
Овустгаар, Одьлуун
Төгүрэгсгдэр шайхл
муунуудар тнмнххлр»
дүн көмөрн алын.

Редактор Н. Е. МАКАРОВ.

БИНИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовый индекс 678700. Чурапчы с.
Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРЫБЫТ: редактор—21-332,
отделлар—21-265, уопсай 21-505.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Индекс 04907. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ.
М. ЗАКАЗА 65. с. Чурапча, ул. Карла Маркса 26 «а». Тираж 3687.